

۳۰/۰۷/۲۰۱۷

محمد اياز نوري آزادي

د پاچا زوی احسان الله د غمجن وفات په مناسبت

د مشر غازي د لور والا حضرت پاچا لور ناجیه جان «د افغانستان» او افغاني خبري څانگو لکه طلوع نیوز او سپوږتیک په حواله د افغانستان د استقلال د محصل اعلی حضرت غازي امیر امان الله خان (رح) وروستی ژوندی زوی ډاکتر احسان الله «د افغانستان» تېره جمعه د ۱۳۹۶ ل کال د زمري د میاشتي په ۶ مطابق د ۲۹ د جولای ۲۰۱۷ ز کال، سهار په اوو بجو د صحي ناروغتیا له کبله د سویس هیواد د ژنیو د ښار په یوه روغتون کښې ځان حق ته وسپاره.

ان الله وانا اليه راجعون

(په تحقیق سره مور د الله یو او هغه ته مو بېرته ورتگ دی)

د پاچا لور د توضیح پر بنسټ د ورور جنازه یې راتلونکي جمه ۴ د اگست د ماسپینین د لمانځه څخه پس د ژنیو د مسلمانانو په هدیره کې خاورو ته سپارل کېږي. د فاتحي مراسم یې په سبا د شنبې ورځ د ماسپینین د دريو تر پنځو بجو پورې د ژنیو ښار په جامع جومات کې اخستل کېږي. ارادتمندان دې مطلع وي.

The Son of King
Aman Ullah Khan
Ghazi, prince Dr.
Ehsan Ullah d,
Afghanistan in
Jeneve Swiss

29th June 2013
Photo By: Ayaz Noori

د پېښې اړوند څه صورتحال

د پاڼو شمېره: له 1 تر 5

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ

نېره پنځنی (پنجشنبه)، ۲۷ د جولای مخ کښې له خپل د رخصتي د سفر څخه ما د پاچا زوی احسان الله «د افغانستان»، سوانح، پښتو او انگرېزي متن افغان گران شخصیت محقق حبیب الله رفیع صاحب ته د حفظ ماتقدم په رسم ورولیږه، چې د ضرورت پر وخت یې، افغان میډیا ته د ننه هیواد کې ورسوي. هغه تفریحي کمپ کښې، چې مورې مېشته وو، د بده مرغه د انټرنېټ سهولت موجود نه وه، بیا زما راسره لاپ تاپ مې یو بی معنی شی راته تمام شو. د جمعي ورځ ماسپینین ۲۸ د جولای زه کمپ کښې وم، چې زما کشر ورور ماته فون وکړ، او وې ویل، تسلیت درته وایم، مشر لالا زمونږ وفات شو!! ما ورته وویل، واضح ووايه، څوک؟ هغه وویل: پاچا زوی احسان الله خان!!، ما ورته وویل، بس د الله امر ده او مورې ورته تسلیم یو. په تعقیب زه موفق شوم، د افغان جرمن نشراتي مرکز د اداري هئیت یو محترم مسوول سره فوني تماس ونیسم او موضوع ورته ورسوم. بیا مې د خپل ورور له طریقه د ټول افغانستان د نشراتي مرکز د محترم مدیر احمد الله رحمانی سره ارتباط تامین او هغه محترم شخصیت هم هغه مازیگر دا غمجن ملي خبر خپل ویب سایټ کښې نشر ته ورکړ. سه شنبه ۱ د اگسټ، چې کور ته راوړسېدم، د رحمانی صاحب او په افغان جرمن سایټ کښې د شاعلي استاد کاظم له خواء دا غمجن اعلان نشر شوی وه. په تعقیب ما ترکیه کښې مېشته پاچا لور ناجیه صاحبې ته فون وکړ، هلته نه وه، بیا مې ژنیو ته د وفات شوي گران پاچا زوی کور ته فون وکړ او له جنابې سره مې خبرې وشوي او د موضوع په ارتباط یې موثقی معلومات راوړل، چې ما عجالتاً د افغان جرمن د نظراتو کړکې، دعوت او ټول افغانستان نشراتي مرکزونو ته ولېږل، چې که هغه افغانان، چې آرزو د گډون په مراسمو کښې ولري، خپل تیاری ونیسي.

د والاحضرت پاچا زوی ډاکټر احسان الله خان (د افغانستان) لنډ ژوند لیک

والاحضرت پاچا زوی ډاکټر احسان الله خان (د افغانستان) د اعلیحضرت غازي امير امان الله خان رحمت الله عليه دريم او وروستی زوی، چې د ۱۹۲۶ م کال د اکتوبر د میاشتي په ۴ نیټه د گران افغانستان پلازمینې کابل په شاهي ارگ کې دې نړۍ ته راغی. درې کلن وه، چې د امانی آزاد او ویاړمن دولت د سقوط په نتیجه کې د خپلې کورنۍ سره مجبوراً جلا هیواد شو او د ایټالیا هیواد د روم کې د خپل پلار سره مېشته شو. لومړنۍ او منځنۍ زده کړې یې د ایټالیا هیواد پلازمینې روم کې تر سره کړې. له ۱۹۴۱ز نه تر ۱۹۴۳ کال پورې یې پوځي زده کړه وکړه. ورپسې د روم پوهنتون ته شامل شو او د سیول انجنیري په پوهنځي کې یې زده کړو ته دوام ورکړ او په کال ۱۹۵۲م کې یې د ډاکټري علمي رتبه په انجنیري څانګه کې تر لاسه کړه. په کال ۱۹۵۵م کې یې د یوه فرانسوي شرکت سره د سر مهندس انجنیر په توګه د ایران هیواد ته ولاړ او یوولس کاله یې هلته د مشهد په ښار کښې کار وکړ. پاچا زوی په ۱۹۵۸ز کال یې د خپلې ماما لور اغلي لیل جان طرزي سره واده وکړ، چې له پیوستون څخه یې دوه زامن په نوم دي امان الله خان او رحمت الله خان دي دنیا ته راوړل. په ۱۹۶۳ز کال بیرته ایټالیا ته خپلې کورنۍ ته ورسون شو. د ۱۹۶۳ م کال څخه پس یې د ملګرو ملتونو د یونسکو د څانګې سره کار پیل کړ او د انجنیر پروفیسور په حیث یې د سویس، الجزایر، زایر او سویلي ویتنام په هیوادو کې دنده تر سره کړله. بیا د پلان جوړونې د سر انجنیر په توګه یې د تیونس، مراکش، کینیا، مالی، بورکینیا، ایفوري، تاګو، سینین، ایټوپیا، کانګو، بوګنډا، لواندا، بورونډی، نایجیریا، کواست، چاد، لیبوتو، لبنان او په تعقیب یې نیپال، هایتی او اندونیزیا کې خپلو مسلکي چارو ته دوام ورکړ. په کال ۱۹۸۷ز یې خپل تقاعد له رسمی وظیفې څخه واخیست، او تر کال ۱۹۹۱م پورې یې شخصي او تجارتي بوختیا اختیار کړله او د بعضو شخصي کمپنیو سره یې هم کار وکړ. په کال ۱۹۹۴م کې کله چې گران افغانستان په تنظیمي جهادي اور کې سخت سوزیده، والاحضرت د یو شمیر افغاني شخصیتونو سره د سولې د اعادي په مقصد خپل هیواد افغانستان ته ولاړ. دولس ورځې یې د هرات په ولایت کې تیرې کړې او په افغاني غونډو کې یې گډون وکړ او خپلو هیواد والو ته یې د سولې او یووالي او افغان پالنې ویناوې وکړې. پاچا زوی په کال ۱۹۹۵ز کې د خپل پلار او د افغانستان د استقلال د محصل او اتل اعلیحضرت مرحوم غازي امان الله خان په باب د یوه کتاب په لیکلو پیل وکړ او د اړونده اسنادو د راټولولو لپاره والاحضرت بعضو اروپایي هیوادو لکه: ایټالیا، بلژیک او فرانسې ته سفرونه وکړل. کتاب یې چې (AMAN ULLAH LE VOYAGE D')،؛؛ امان الله خان د افغانستان یو آزاد بادشاه؛؛، نومېږي، په فرانسوي ژبه په ۲۲۳ مخونو کې په کال ۲۰۰۵م کې بشپړ او چاپ ته یې ورکړ.

د پاڼو شمېره: له ۲ تر ۵

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزې بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من یو خپله لیکنه له رالیولو مخکې په خیر و لولی

والاحضرت پاچا زوی احسان الله خان تر ۲۰۱۱ز کال پوري په مسلسل ډول دافغانانو په بلنه او خپله ژوره علاقه په مختلفو هیوادونو کې په رسمي غونډو کې گډون وکړ، د افغانستان د استقلال او د سولې د اعادي په مقصد یې د خپل وس په انداز کې هلې ځلې وکړې.

د پاچا زوی د بعضی فعالیتونو یادونه

په کال ۱۹۹۷ز کې د فرانسوي ټلويزيون سره د اعليحضرت غازي امان الله خان د شخصیت او کارنامو په هکله مرکه

په کال ۲۰۰۱ز کې د سويس او ايتاليا د ټولنو په نوښت غونډه کې گډون، چې د افغانستان او د دغو هیوادونو اړیکو ته یې کتنه کوله

۲۰۰۳ز کال کې په ژنيو کې د جغرافيايي انستيتوت له خوا د اعليحضرت غازي امان الله خان د اروپايي سفر په څېړلو کې گډون کول

د پاڼو شمېره: له 3 تر 5

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلېکنې د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من یو خپله لیکنه له رالیرلو مخکې په څیر و لولئ

۲۰۰۳ز کال، ژنیو کې د بنځو د حقوقو په باب کنفرانس کې گډون کول

۲۰۰۴ز کال کې په جرمني او هالنډ کې د افغانستان د خپلواکي د لمانځلو په غونډو کې د مشر مېلمه او وینا وال په توگه حضور

۲۰۰۵ز کال د بنځو د حقوقو په باب هالنډ کې افغاني غونډه کې، گډون او وینا کول

۲۰۰۶ز کال په جرمني کې د افغان سفارت له خوا غونډه کې د افتخاري مېلمه په حیث، چې د تاریخي دارالامان د مانیو د بیا رغولو په هکله جوړه شوی وه.

۲۰۰۷ز کال ایټالیا گډون په هغه غونډه کې، چې موضوع یې، افغانستان په ۲۰ پېړۍ کې... وه.

۲۰۰۷ز کال ایټالیا کې د افغان او ایټالیا د اړیکو کنفرانس کې گډون کول، چې د پادوه په پوهنتون کې جوړ شوی وه

۲۰۰۷ز کال د کنفرانس افتخاري مېلمه په پاریس کې د افغان او فرانسې د اړیکو په باب

۲۰۰۸ز کال کې سویس کې د کنفرانس لوی وینا وال د افغان او سویس د تاریخي اړیکو په موضوع کې.

۲۰۰۸ز کال د هیواد د استقلال د ۹۰ کلیزې په مناسبت د افغانستان د ملت ته لیکلی پیغام.

۲۰۱۳ز کال دسمبر میاشت، هالنډ کې یوې افغاني غونډې ته مشر وینا وال، موضوع یې د افغان نارینه تشدد د افغاني ښځې په مقابل کې.

د پاڼو شمېره: له 4 تر 5

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکني د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هيله من يو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په ځیر و لولئ

پاچا زوی احسان الله « د افغانستان » د خپل هېواد گران افغانستان په هکله دوه کتابونه لیکلي دي. لومړی کتاب یې، چې (امان الله خان یو آزاد بادشاه نومېږي، په ۲۰۰۵ زکال کې په فرانسوي ژبه لیکلی دی. دوهم کتاب یې، چې (افغانستان د غازي امير امان الله خان په واکمني کې نومیږي د خپلي خور اغلي ناجیه جان په گډون یې په ایټالوي ژبه همدا روان کال د لیکلو چاري یې خلاصې او اوس د چاپ په پړاو کې دی.

پاچا زوی احسان الله د افغانستان د شخصیت او خوی په لحاظ یو هوښیار او متواضع، مهربان، صادق، مینه ناک او جدي انسان او افغان ما ولیده، مظلوم له دی فاني نړۍ ولاړ، روح یې خوشال او جای دی جنت وي. ان شاء الله

پای

د پانوی شمیره: له 5 تر 5

افغان جرمن آنلاین په درنښت تاسو همکارۍ ته راښوولې. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de
یادونه: دلیکني د لیکنيزې بڼې پازوالي د لیکوال په غاړه ده ، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په خیر و لولئ